GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajatóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXVIII.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 28. **Brasiovu 25|13 Aprile** **1875.**

Cestiune economica si comerciala de cea mai mare importantia.

Dorimu a trage luarea-minte nu numai a lectoriloru acestui diuariu, ci déca s'ar' poté dela noi, a toturoru locuitoriloru atatu din patri'a nóstra, catu si din tóta Romani'a, asupra unei cestiuni de viétia, care se afla depusa la biroulu dietei ungaresci cu scopu, cá densa se iè asupra-i decisiune definitiva, radicala, care se strabata prin tóte arteriele de viétia a le diverseloru classe de poporu.

Essenti'a cestiunei este acésta:

Se se oprésca strinsu si catu mai curendu, de alungulu fruntarieloru, importulu toturoru viteloru rumegatórie, adeca boi si vaci, oi, berbeci si mei, capre, tiapi si iedi, precum si piei si óse de a le acestora, éra in casuri anumite chiaru si lan'a. din totu cuprinsulu Romanilei, din Russi'a si din Turci'a; éra pentru cá scopulu se se ajunga cu atatu mai siguru, se se traga nesmintitu cordonu ostasiescu preste tóta lini'a, si prevaricantii se fia supusi la pedepse aspre.

Si cine cerù cá se fia trecute in lege aceste mesuri radicali? O a cerutu renumit'a societate agronomica din Clusiu, prin petitiune votata de catra adunarea sa generala tienuta la Clusiu in 1 Martiu 1875, si se crede, ca vocea sa va fi ascultata cu atatu mai viertosu, ca acea Societate numera intre membrii sei pe cei mai multi proprietari mari din Transilvani'a, in fruntea careru stau fostii ministrii com: Emericu Miko si Ladislau Tisza cu frate-seu Colomanu Tisza ministru actuale de interne. Petitiunea se afla tiparita in limb'a maghiara; de aceea recomendamu cu totu-adinsulu acelora, cari cunoscu acea limba, se o citésca, se o traduca, se o si esplice locuitoriloru; pentru-ca argumentele care se aducu in favórea petitiunei, merita de a se luá in cea mai de aprópe consideratiune, éra altele care numai se atingu, séu ca se trecu cu tacerea, se potu citi fora mare greutate p'intre linii. Ací este vorb'a de una revolutiune pe terrenulu economiei nationale, de unu bellu economico-nationale, nesangerosu, inse cu atatu mai periculosu.

Auctorii petitiunei o resummara pe acésta in cinci puncte principali, care suntu:

Pentru cá vitele locuitoriloru tierei se scape si se remana scutite pentru totu-deauna de tóte epizotiile (morburile de vite), se se iè acestea mesuri legislative.

I. Veterinari'a (medicin'a de vite) se se reorganisedie in interessulu inmultirei viteloru, scól'a de veterinaria (dela Budapest'a) se fia supusa reformei, affacerile veterinariei se tréca in resortulu ministeriului de agricultura, scólele de veterinaria se se inmultiésca, preste acésta, toti medicii de ómeni, cati se prepara cá se intre in servitiulu statului, se fia obligati a depune examenu si din specialitatea epizootiei.

II. Economi'a usitata cu pasiunarea viteloru la campu, se fia adusa in armonia cu liber'a folosire a pamentului, si asiá regularea relatiuniloru proprietaresci se fia accelerata, éra pe unde nu s'ar' poté realisá commassatiunea, se se reguledie modulu scóterei viteloru la campu si drumurile dela campu (de pe hotarulu comuneloru); in legamentu cu acésta, se se pórte grija de ajunsu pentru prasirea si inmultirea viteloru; in fine articlulu XX de lege din an. 1874, cum si alte legi si dispositiuni, cate ar' mai esí in acésta materia se fia observate.

III. Sistem'a de (carantina si lazaretu), care se afla pana acum in vigóre, se fia delaturata, éra institutele de carantina successive se fia desfiintiate; in loculu acestora se se faca pe la tóte statiunile de cali ferate, cate cadu la fruntari'a tierei, macelarii *), cari se stè sub privighiare politiei sanitarie.

IV. Importulu de vite cornute vii, de oi si capre, mai in scurtu de tóte vitele rumegatórie, precum si de piei si óse, éra in casu de asiá, si de lana, din Russi'a, Turci'a, precum si din Romani'a, se fia oprite indata, de totu, éra in nexu cu acésta mesura se se traga cordonu militariu preste totu, de alungulu fruntarieloru Turciei si ale Romaniei; in fine

V. Spre acestu scopu se se incépa indata negotiatiuni cu gubernulu ces. regescu, pentru cá mesurele, séu legale, séu coprinse in instructiuni, cate s'au luatu pana acum la noi asupra epidemiei de vite, se fia acceptate si aduse la indeplinire si in cesalalta parte a imperiului.

Asupra punctelor I si II ale acestei petitiuni nu avemu a dice nimicu, decatu ca dorimu infiintiarea loru, déca acesa va urmá fora a mai spolia pe poporu. Scól'a veterinaria dela Budapest'a este fórte rea, se fia supusa la reforma radicale, se se mai infiintiedie si altele. Veterinari (doctori de vite) suntu fórte pucini si chiaru dupa marturisirea petitiunei, cei mai multi din ei nisce ignoranti, esiti din scól'a primaria si trecuti la cursulu veterinariei. Economi'a nóstra de campu este barbara, asiatica, o sciámu fórte de multu; politi'a de campu aprópe nulla; catastrulu pentru care s'au versatu milliône, e satir'a catastreloru europene; cu commassatiunile si segregatiunile hotaraloru s'au facutu blastamatii mari; cu pascuatiunea merge pe caperape, in poterea maciucei si a furcei de feru; „domnii" si fruntasii comuneloru si pascu vitele dupa placu, ori-unde, in contenitu, pe semenatori, pe fenatiale de ositu, pe taisturi de padure tenerica, chiaru si in gradinele celoru saraci. Déra bine ca amu ajunsu, cá si fostii ministrii si fruntea boieriloru din Transilvani'a se recunósca in faci'a lumei acésta stare de barbaría omoritória.

In catu pentru desfiintiarea carantineloru, noi inca nu amu prea versá lacrime de dorere candu acelea s'ar' desfiintiá, ca-ci acelea, cá institute ridicate inainte cu 115 ani in contra ciumei asiatice, astadi nu mai au ratiunea de a fi; coler'a nu o potu impedecá, epizooti'a inca nu. Óre inse urmédia de aici, ca déca s'ar' desfiintiá carantinele, se se si iè mesurele hostili cerute la p. IV si V?

Proprietarii Transilvaniei proptescu acea pretensiune a loru cu mai multe argumente, care merita a fi luate in consideratiune critica. Mai antaiu ei sustienu, ca nici unu felin de epizootia (bóla lipitiósa de vite) din cate s'au vediutu in Ungari'a si in Transilvani'a, nici decum nu s'au escatu de ací din locu, ci in Transilvani'a s'au adusu totu-deauna din Romani'a, in Ungari'a din Russi'a prin Galiti'a, precum si din Turci'a pe la Bosni'a. Veterinarii si politi'a sanitaria din Romani'a nu merita numele acesta (adeca tocma cá in Ungari'a); in tempulu epizootiei carantin'a de vite bolnave este numai de marturia, prevaricatiunea de vite infectate, vinderea si transportarea loru mai departe este in asemenea tempuri lucru de tóte dilele, de aceea exterminarea morbului este imposibile. Germani'a, Angli'a, Elveti'a si Itali'a au opritu de multu importarea in staturile loru de orice vite „sure," adeca vite de rassa de Podoli'a si Ungari'a, éra mai de curendu populatiunile aceloru tieri pretindu, cá se se oprésca si vitele „galbine" (cu perulu galbinu). Déca alte tieri au opritu neconditionatu inportulu viteloru din Ungari'a, in tocma cu acelasi dreptu se oprésca si Ungari'a si Austri'a intrarea viteloru din Russi'a, Turci'a si Romani'a. Déra se le oprésca cu atatu mai virtosu, anume din Romani'a, ca-ci intrarea viteloru din acea tiéra aduce daune fórte mari economiloru de aici, in dóue moduri. In urmarea propagarei de epizootia adusa din Romani'a, dela a. 1862 incóce au peritu numai in Transilvani'a 18,613 capete de vite cornute, in valóre minima (pr. 60 fl. de vita), de 1,116,780 fl. In Ungari'a dela 1860 pana la 1868 au peritu 185,000 capete de vite cornute! De alta parte, pe cele 14 passuri muntene ale Transilvaniei *) s'au inportatu dela 1862 pana in 1874 inclusive, din Romani'a 75,666 capete de vite cornute si 599,783 oi si capre, éra dela tóte aceste s'au luatu vama numai 395,143 fl. si 41 cr., adeca multu mai pucinu decatu a fostu perderea in vite perite de epizootia. In acelasiu periodu exportulu din Transilvani'a catra Romani'a fusese: in vite cornute 26,843, in oi si capre 514,496, éra vam'a la acestea numai bagatell'a de 369 fl. 67 cr. Déra si acestu exportu este mai multu la parere, pentru-ca partea cea mai mare din acele vite suntu proprietatea economiloru (romani), cari le mana in Romani'a pentru pasiune si chiaru in ernaticu.

Cordonu militariu se se traga cu atatu mai vertosu, ca-ci, precum dicu petentii, Ungari'a simte necessitatea de a-si exercitá óstea la servitiu de anteposturi si antegarde (Vorpostendienst) spre Romani'a. Se va mai ajunge si altu scopu, ca tenerii carii fugu de inrolare, voru fi prinsi multu mai usioru decatu s'a intemplatu pana acilea.

De vomu avè tempu, vomu luá in consideratiune si consecentiele acestoru planuri in casu candu ele s'ar' realisá. Una se scie: emigratiunea celu pucinu de 10 mii familii.

Pre candu ne ocupámu cu analisea petitiunei boieriloru ardeleni, ajunse aici scirea trista, ca in unele tienuturi ale Romaniei s'ar' fi incinsu bóla rea in turmele de oi, care cadu su sutele. Acésta scire este de natura, cá se dea ocasiune la luarea de mesurele cele mai aspre in contra importarei de oi, muiei, piei de óie si lana, si asia se satisfaca, celu pucinu in modu provisoriu, una parte a pretensiuniloru societatiei agronomice dela Clusiu. A-

*) Cunoscute sub numele turcescu Zalhaná, unde se taia vitele in numeru de sute si de mii.

*) Adeca: Turnu-rosiu, Branulu de josu, Siantiulu, Vulcanu, Tölgyes, Temisiu, Poian'a-sarata (Oituzu), Gyimes in Ciucu, Miercurea, Buzeu, Branulu de susu, Brez'a in distr. Fagaras., Valea-Uzu din susu de Oituzu, Almásmező (Merisieni).

tunci boierii din Transilvani'a -si voru poté vende lan'a loru tiurcana (grósa si aspra in peru) cu pretiulu tiegaiei (lana fina). Dorimu se vedemu, ce pasi va luá Camer'a comerciala din Brasiovu si ce semne de viétia va da in acésta cestiune delicata, pentru-ca de nu va face acésta ceva, dela cea din Clusiu nu se póte astepta nimicu.

Brasiovu, 12/24 Aprile 1875.

Incidentulu ce a avutu locu in siedinti'a dela 13 Aprile a camerei ungaresci, si despre care amu vorbitu pre largu in numerulu precedentu, preocupa inca si astadi diurnalistic'a interna. Espectoratiunile pucinu socotite ale ministrului de interne, cumca statulu ungaresc, adeca provinciele ce se tienu de coron'a santului Stefanu suntu proprietate esclusivu ungaresca, si ca prin urmare maioritatea popóreloru nemaghiare, ce locuiescu aceste provincie, vrendu nevrendu, este si trebue se fia maghiara, ca déca nu, poterea statului maghiaru i va sdrobi capulu, — acésta doctrina demna de unu cavaleru maghiaru, a datu dreptului publicu maghiaru o directiune, pre catu de gresita, pre atatu si de eronata si ridicula. A ne ocupá cu ¡combaterea acestei doctrine n'ar insemná alt'a decatu a ne bate cu morile de ventu. Inse cá se justificamu totusi acele espectoratiuni imflate ale superbului ministru maghiaru, trebue se facemu mentiune si de unu pigmeu, care numai prin recitarea duoru cuvinte a sciutu se devina gigantu. Deputatulu Németh (Neamtiulu) a venitu ministrului intru ajutoriu si a marturisitu'o francu, ca ungurulu de astadi, cá si celu din secululu alu cincisprediecelea, nu póte se domnésca asupra elementeloru eterogene, decatu prin legile. ce le croiesce insusi, si prin poterea armeloru. Va se dica, acum este evidentu, ca ministrulu de interne Tisza, candu s'a sufulcatu a enunciá din inaltimea ca, ca Ungari'a este unu statu nationalu maghiaru si nu unu statu alu nationalitatiloru, s'a cugetatu fora indoiéla la legile unguresci si la puscile honvedesci. Se-i fia de bine, numai se nu fia prea tardiu candu se va desamagi. Noi delocu nu inviduamu pre unguri, candu i vedemu ca croiescu in aeru regate mari unguresci, ca-ci realitatea i va infruntá si da de golu tocmai atunci, candu voru crede, ca la statulu loru imaginariu nu mai póte ajunge nimine.

Cá se caracterisamu pucinu opiniunea diurnalisticei interne cu privire la intimidarile d-lui Tisza, damu locu aici apretariloru ce le facu doue organe in aceste obiectu. „Ellenör" dice: „Dechiaratiunea lui Colomanu Tisza este unu evenimentu. Demonstratiunea, ce a insocitu acésta dechiaratiune, este o condomnare 'a politicii de nationalitate. . . . Geniulu natiunii unguresci traiesce inca". . . Inse „Ung. Lloyd" observa: „Respunsulu d-lui Tisza, ori si catu de aplaudatu se fia fostu elu, nu ni se pare a fi fostu demnu nice de barbatulu ce l'a datu, nice de loculu de unde s'a pronunciatu". — La acesti noi adaugemu, ca ori si catu de necorectu si nepoliticu, si chiaru nedemnu a fostu acestu respunsu, elu remane totusi, déca nu evenimentu precum dice „Ellenör", celu pucinu o pregatire si o provocare a unui evenimentu, pre care si noi -lu asteptamu. —

In camer'a deputatiloru Ungariei se pertractéza de presinte proiectulu de lege despre reductiunea numerului forurilora judecatoresci de prim'a instantia, prin ce crede a se face si economia si a se meliorá justiti'a.

Tocma primimu si unu reportu despre cavalerésc'a lupta a fratiloru nostri din muntii apuseni, in adunarea comitatului, la desbaterile asupra programului noului regimu si a ovatiuniloru de soiu respectivu. Astfeliu de lupte si reporte asteptamu deprin tóte comitatele cá se scia lumea, in ce apa se adapa constitutionalismulu de astadi si ca romanii si in facia cu o suta tienu lupt'a pe basea perfectei egalei in dreptatiriinedicundu hop, pana a nu sari in jocu. Vomu relata in nr. v., care va esi numai in semb'et'a luminata.

Din intrulu Romaniei reproducemu cu multa apreciuire urmatoriulu **actu officiale**, de mare importantia:

Vineri, 4 Aprile curentu, M. S. Domnitoriulu a bunei-voitu a primi in audientia pe d-nii Principe Alexandru Cantacuzino, doctorulu Bacaloglu, profesoru la facultatea de sciintie, colonelu Baroti si capitanulu Capitaneanu din statulu majoru generalu, cari, cá membri ai societatii geografice romane, de curendu instituita in Bucuresci, au venitu spre a oferi presidenti'a ei I. S. Domnitorului.

D. Principe A. Cantacuzino, in numele colegiloru sei, a avutu onóre de a adressá Mariei Sále o scurta si bine simtita alocutiune, rugandu'lu se iè sub augustulu Seu patronagiu acésta societate si sei acorde aceeasi buna-vointia, pe care Inaltimea Sa o arata neincetatu pentru totu ce póte contribui la respandirea luminelora, la desvoltarea sciintieloru si a artelora in tiér'a nóstra.

I. S. Domnitorulu, respundiendu, a bine-voitu a declara, ca vede cu placere infiintiarea acestei institutiuni sciintifice, menita a face si mai multu cunoscuta patri'a nóstra preste hotare si ca primesce cu multiamire Presidenti'a ce I se ofera."

„Pressa"

„Monitoriulu" aduce scirea imbucuratória: — dupa infiintiarea si tienerea cluburiloru militari la tóte 4 divisiunile spre a inaltiá spiritulu de corpu intre fii martiali, oficirime protegeata si de Domnitoriu cu multa si seriósa impartasire — cumca Maria Sa in 6 Aprile a. c. a binevoitu a mai inaugurá si inca cá presidente si clubulu Romanu Jockey instituitu in dóue sectiuni in Bucuresci si in Iassi cu scopu de a incuragiá nobilitarea rasei cailoru in tóta tiér'a. Afara de auctoritati, mai toti agentii poteriloru straine se afiá de facia la inaugurare si banchetu, la care s'au redicatu toaste pentru M. Sa si Maria Sa pentru prosperarea scopului si sanetatea fundatoriloru, cari prin reuniune voru a resuscitá reputatiunea rasei cailoru in tóta Europ'a, ca pasiune au deajunsu.

In 8 Aprile aniversarea nascerei si proclamarii de domnu a Domnitoriului, cadiendu in septeman'a patimeloru, Domnulu nu voi a o serbá oficiale din consideratiunea relegei. —

In Germani'a se crede, ca resbellulu devine neincungiurabilu, celu pucinu auctoritatile cele mai inalte militari suntu de acésta convincere; diferintii'a sta numai in neresolrirea imperatului Vilhelmu, de a face pe voiea partitei din giuru, care lu impinge, cá se nu astepte dela francesi atacare, ci mai bine ei se tréca din asteptarea armata in actiune bellica, ca Germani'a se afla destulu de tare.

In 15 Aprile Germani'a tramise respunsulu la not'a Belgiului, in care -si arata dorinti'a urgenta, cá Belgiulu se lemurésca pe deplinu afer'a lui Duchesne, celu cu apromiterea atantarii lui Bismark; ér' catu pentru pressa, in contra-i nu s'a reclamatu; respectarei neutralitatii Belgiane se va satisface de catra regimulu germanu.

Regimulu Belgiei inca va respunde, impartesindu la tóte poterile garanti respunsulu seu. Deaici lesne se póte nasce conflictu periculosu. Accidit in puncto, quod non speratur in anno, ca-ce berlinesii dicu, ca francesii se pre armara, si nu li se póte crede, ca nu voru a revanja. — Se astépta pe 9 Maiu sosirea imp. Russiei la Berlinu, unde va petrece vro 10 dile. Regele Schwediei inca vine pe 27/4 la Berlinu. Intelnirile aceste voru avé consecintiele sale pentru pace ori resbellu.

Totu in caus'a neutralitatii belgiane respunse Lord Derby la una interpellatiune in camer'a lorditoru, ca opiniunea despre Germani'a a emotionatu si pe Anglii'a, inse not'a ultima a Germaniei catra Belgiu nu cuprinde amenintiari de pace neci de nedependenti'a Belgiei. — Agitarile ultramontanistice din Belgiu ei séca anim'a lui Bismark, elu inse nu va petrunde a -si afiá aderitori persecutori de religiunea cath., cum vre, pentruca poterile cath. nu voru a apasá catholicismulu cu inaltiarea protestatismului bismarkianu.

In Franci'a, ataculu neutralitatii belgiane a facutu mare si seriósa impressiune, pentruca dupa „La republique française" francesii vedu, ca Bismark n'are astemperu si lucra prin agentii sei in tóte directiunile, spre a insufiá una influintia universale dictatorica in causele internationali. — Dupa ce Germani'a se afla inarmata din talpi pana in crescetu, dupace tunurile ei de 4, 6, 8 suntu refacute se bata la mii de kil. departare si din armele cele mai nóue si a depusu si la reserva vro 800,000, infanteri'a si cavaleri'a si o a completatu, acum opresce prin agentii sei orce cumparare de cai de prin diverse tieri, unde se facu accordari pentru armat'a francesa.

In Hispani'a curge sangele si prin repressalia. Carlistii dejustitiara in Estela 8 alfonsisti prinsi, pentru alti 8 carlisti ucisi prin regalisti.

In Estela si Sebastianu poporulu s'a revoltatu de atata crancenia, ér' vro 11 oficiri carlisti din Biscaia au trecutu la registi.

Anglii'a e aprópe a se infruntá cu Russi'a, déca acésta va da a exercea vreo influintia asupra Afganistanului, unde avantposturile russesci se mai intelnescu cu cele anglice.

Christosu a inviatu!

Veniti iubiti cetitori, se bineventamu impreuna diu'a renascerii fapturei amortite, diu'a inviarii din morti a salvatorelui, a triumfului luminei si alu adeverului reportatu asupra infernului, asupra intunerecului fiorosu; veniti se serbamu cu totii acésta di de bucuria, ce ne gasesce innecati in doreri si coplesiti de chinurile amaritiunii, de florile reci ale impilarii si torturei, ce avemu se indouramu din partea celoru ce ne impungu cu sulit'a in coste si ni storcu in gur'a setósa buretele muiatu in ocetu, fiere si veninu; veniti frati romani, se serbamu astadi in forma victori'a luminei si a adeverului, pentru cá mane se potemu serbá in fapta triumfulu dreptatii si alu libertatii, triumfulu poporeloru ce supórta si gemu inca in catusiele volniciei si ale violintiei.

Catu de vesele si catu de liniscite ar' fi animele nóstre, déca dulcele nu ni-ar fi amestecatu cu amaru si bucuri'a cu gele si dorere. Inse vitregimea tempiloru si reutatea celoru ce ne urescu pre noi intru atat'a s'au descarcatu asupr'a nóstra, incatu nice in acésta luminata serbatóre a crestinetatii, candu viétii'a triumfa asupr'a mortii, nu potemu se damu numai bucuriei animele nóstre.

Atacurile ostile indreptate contr'a vietiei nóstre nationali romanesci, lovirile ce se dau drepturiloru si libertatiloru poporului romanu, sentiului si demnitatii nationali, impetulu inscenatu contra templeloru redicate de poporulu romanu pentru propagarea culturei, a luminei si adeverului, si pentru desvoltarea consciintiei nationali, tóte aceste acte de subminare si distrugere, ce tindu a tiené dreptatea eternu incatusiata si libertatea pentru totu-de-un'a esilata, facu cá pepturile nóstre se respire greu si dorerosu in aceste momente, candu ele ar avé se trasalte de bucuria.

Totu ce ni mai remase in acestu tempu de grea tentatiune, este credinti'a plina de sperantia; credemu in poterea vitale a poporului romanu, scimu ca adeverulu si dreptatea nu potu fi crucificate si immormentate, cá se nu póta reinviá, si speramu, ca odata totusi va se vina si acea di de completa bucuria, candu fii natiunii romane voru se serbeze Pascile libertatii si ale unitatii, Pascile restituirii poporului in drepturile sale. Acésta credintia si sperantia ne consóla si intaresce. . . Serbatori fericite.!

Disertatiune despre insemnatatea intruniriloru preste totu si in specie la romani, rostita de d. Ioanne Turcu, juristu in an. III., in concertulu din 4 Martiu 1875 alu societatei academice **Julia** a junimei romane dela Universitatea din Clusiu.

(Capetu.)

Noi, On. publicu, n'am fostu maltratati si asupriti cá ómeni, ci am fostu maltratati si oprimati cá Romani. Regele Sigismundu prin sentinti'a sa proiectá pentru Romani: „deleudam esse e stirpe totam Valachorum progeniém." Audi Romane sentintia infioratória, audi acea sentintia, acellu mandatu, care a avutu de scopu peirea ta, varsa o lacrima pe trecutulu natiunei tále, pentru acésta inse nu trebue se desperedi, nu trebue se ti ascundi faci'a din naintea lumei, candu sci, ca sententi'a lui Sigismundu, porunceá stirpirea totala a neamului teu, ci din contra se fii mandru si falnicu cu bravur'a si faptele stramosiloru prin cari s'a zadarnicitu infioratóri'a sentintia; ca-ce, déca mosii si stramosii tei n'ar' fi fostu zelosi si energici, de nu si-ar' fi sterfitu chiaru si viati'a pentru limba si natiune, adi numele „Romanu" ar' poté fi numai numele unui poporu mortu, inse nu alu unei natiuni, care cu pasi repedi inaintéza spre renumele europeanu si care neobositu cauta se ajunga acésta prin cultura si prin deosebitele ramuri ale sciintiei. In tempulu vechiu legea inchidea Romanului usi'a scólei, adi inse nu-lu opresce nimene, cá se se cultiveze; a fi cineva impedecatu dela invetiatura, dela scóla, insemnéza a fi impedecatu in cultur'a sa, cultur'a este libertate, deci celui impedecatu dela invetiatura i se detrage si denéga tóta libertatea, se aduce pe o trépta cu animalulu, carele trebue se sufere dela stapanulu seu tóte si intru tóte se fia instrumentulu si obiectulu nedisputaveru si neinstrainaveru alu domnului seu.

Cruda si éra-si cruda, dér' ce dicu, aprópe omoritória a fostu sórtea Romanului in trecutu. Stindardulu aristocratiei si alu dispotismului falfaiá. fiindu tienutu de braciulu maculatu si de funestulu principiu alu suprematiei si alu jobagimei; domnii pamentesci traiá in placeri si in desfatari, asupriresa si neegalitatea precum si calcarea in pitióre a dreptului omenescu -si ajunsese punctulu de culminatiune si rapindu victime nenumerate triumfá si stralucié in tóta splendórea; bietulu tieranu inse, omulu care tiene pe omu numai elu nenorocitulu gemea sub jugulu celu greu si neomenosu alu tempului.

Varsa dér' Romane o lacrima pe trecutulu natiunii tale; deaceea inse nu trebue se desperedi, nu trebue se-ti ascundi faci'a din naintea lumii, ci se fii falnicu si mandru cu bravur'a fapteloru stramosiloru tei, cari s'au luptatu cu successu, in contra pericleloru, ce i au amenintatu. —

Sciindu aceste déra, nici decum nu ne vomu mirá si nu vomu trage la indoiala energia, zelulu si aptitudinea Romanului, pentru ca n'a avutu conveniri, ca nu s'a intrunitu in societati si reuniuni, ci mai multu ne vomu mirá de acesa, ca pe langa tóta adversitatea tempuriloru Romanulu a ajunsu adi acolo, incatu se numera intre natiunile vii si intre poteri, a ajunsu se fia o natiune cultivata si desvoltata.

Inse cu tóte, ca trecutulu nostru pene la anulu libertatiei a fostu fórte viscolosu si vitregu, cu tóte, ca numerulu inamiciloru natiunei romane a fostu fórte mare, si cu tóte, ca Romanului asiá dicundu, nu i erá ertatu a face nici unu pasu pentru eliberarea sa, ba ce este mai multu, nu i erá ertatu nici a spune pe facia suferintiele si nedreptatile ce i se faceau si nu potea se invoce ajutoriulu nimenui in contra acestora, ci suferiea cá si odiniéra nenorocit'a Electra, care in suferintie dicea:

ὦ φάος ἀγνόν	o lumina limpede
καὶ γῆς ἰσόμοιρ' ἀήρ	si aeru de o potriva imparti-
ὡς μοι πολλὰς μὲν θρήνων	titu pe pamentu undulézami multele mele
ἀφὰς	lacrimi

cu tóte aceste, dicu, totusi ii vedemu de multe ori convenindu si inrolanduse sub flamurele combatentiloru pentru libertate si a aparatoriloru natiunei romane. Faptele loru inse, eroismulu si virtutea nationale, parte mare suntu omise din paginele istoriei, care inca n'a potutu fi scutita de man'a si devastarile inimiciloru, suntu omise in adeveru, déra totusi acésta lacuna o suplinescu incativa numerósele edificia si monumente istorice ridicate de bravii conducatori ai poporului nostru in urm'a victoriiloru reportate asupra inimiciloru, dupa cum dice si istoriculu filosofu Quinetu: „Les figures (cadrele) des voïvodes Alexandre le Bon, Mircea, Etienne le Grand, Vasile le Loup, Michel le Brave, ébauchées sous le porches des églises a demi effasées par les orages sont les seuls temoins de l'histoire dans un pays où les dépredateurs n'ont pas mêm laisse de ruines." Ad. Tiparile voivodiloru: Alexandru celu bunu, Mircea, Stefanu marele, Vasile Lupu, Mihaiu eroulu, depinse prin tindele besericeloru, sterse pe de diumetate de furtune, suntu singurii martori ai istoriei in tiér'a, unde depredatorii neci macaru urme de ruine n'au lasatu dupa sene."

Éta déra On. publicu, chiaru strainii recunoscu, ca istori'a este pentru noi manea, ca multe fapte ilustre ale barbatiloru mari nu suntu introduse inca, cu tóte aceste inse monumentele si traditiunea, date istorice, ce nu s'au potutu rapi, transplanta din generatiune in generatiune si suplinescu lacunele inite. Pe candu suprematisarea si nobilissmulu, pe candu feudalismulu si principiulu de servitute triumfá, se mariea si se desfatá in nacasurile, asupririea si sudorile tieranului, si asia in partea cea mai mare a poporului romanu, pe atunci Romanii ne mai putendu suferi unu jugu atatu de greu si neomenosu, ii vedemu alergundu din tóte partile cu mici cu mari, tineri si betrani, barbati si femei si intrandu in castrele combatentiloru pentru libertatea dela 1784. Tóte inse in desiertu, ca-ce vicleni'a si ur'a neimpacata a inimiciloru, precum si fatal'a tradare au nimicitu in mare parte tóte nisuintiele si-au zadarnicitu tóte intrepriderile de eliberale; cu tóte aceste inse se parea a se diari cá in o departare fórte mare, ca resare si pentru poporulu romanu o radia de usiurare si libertate.

Si éta nu trecú multu si la anulu 1791 vedemu pe Romanii dela Carpati convenindu si infaciosinduse la diet'a de aici din Clusiu, cerura dela Leopoldu alu Austr. si Ungariei „Restabilirea Romaniloru, vechiloru coloni si lui Traianu, in usulu tuturoru drepturiloru nationali deopotriva cu celelalte natiuni ale tierei, invocandu ei singuri in resaritulu Europei drepturile omului si ale cetatianului" (pura et simplicia tum hominis tum civis jura) dupa cum recunósce si maghiarulu „Kövári."

Deci déra, déca antecesorii nostri au datu essemple atatu de eclatante si demne de imitatu despre alipirea si iubirea, ce o au avutu facia de natiune si limb'a loru, déca au cercatu si s'au nisuitu din resputeri a conveni chiaru si in tempurile cele mai vitregi si mai viscolóse, candu legea ii impedecá si ii oprieá dela acésta, deacea dicu, noi trebue se pasimu cu mai mare energia, cu mai multu zelu si resolutiune pentru causele si interessele nóstre nationali, se convenimu mai adeseori, se ne intr'unimu in reuniuni si societati catu se póte mai numeróse, deórace adi nu ne mai dice legea „Romane tu n'ai dreptu se porti atari si atari vestminte, tu nu poti se inveti carte, déca nu esti fiu de popa si si in acestu casu poti invetiá numai rogatiunile, deórace nici nu te poti face altceva fora numai popa, nu ne opresce dela adunari si dela conveniri nationali, literarie si amusante; ba chiaru din contra ne dice: „cultivate Romane! de voesci, si apoi te ridica pe puterea si pe tari'a ta pene unde poti. Viati'a unui poporu in nesciintia si in lips'a de cultura spirituale este numai o servitute, este o sclavia, dr' nu vitia; deacea trebue se ne interessamu si se imbraciosiamu cu totu deadinsulu acele media, prin cari se póte propagá si sprigini cultur'a si desvoltarea nationale in tóte ramurile sciintiei si ale industriei si se jertfimu cu placere tempulu recerutu pentru aceste, deórace unu momentu, o clipa jertfita aci este fórte pretiósa, este de mare insemnatate si decidetória, póte in cestiunile cele mai ponderóse si mai aduncu talatórie in viati'a natiunale, si nici odata se nu ne lasamu pe acsea, ca voru face altii, ca ceilalti suntu deajunsu spre a decide si potu satisface recerintiloru si fora noi, departe se fimu de acésta opiniune. Se lucramu cu totii in unire si in concordia, conveniile se le imbraciosiamu cu trupu si sufletu, ca-ce cei, cari lucra singuratici in cause publice, suntu cá si orbii, cari nu potu vedé lumin'a dilei.

De vomu privi la popórele moderne, vomu aflá, ca cu catu unu poporu a avutu mai multe reuniuni sociale, literarie, filantropice si nationali si mai solide, cu atata a ajunsu mai curendu si mai usioru la unu gradu mai inaltu de cultura si la o bunastare mai favorabile atatu materiale catu si spirituale, si de vomu pune intrebarea, ca cum de póte sustiené unu poporu sóu altulu atatea reuniuni si societati, apoi trebue se reproducemu, ca acesta este efucsulu imbraciosiarei celei calduróse si alu interessarei facia de ele, din partea filoru natiunei respective. Prin urmare, déca voimu si noi, cá si natiunea romana se fia tare si se figuredie cá natiune culta, prin urmare libera, trebue se imbraciosiamu cu totu deadinsulu reuniunile si societatile nationali, ce le avemu, se nisuimu a intr'oduce in viatia si alte nóue si ale sprigini. In specie inse adressandu-me catra fratii colegi dela universitatea de aici li provocu, cá dandu mana fratiésca unii cu altii, cu poteri unite se imbraciosiamu si se coniucramu cu totu adinsulu pentru prosperarea teneréi nóstre reuniuni literarie „Julia," cá asia — conformu statuteloru — se devina focariulu tuturoru Romaniloru, cari se interesézа de cultur'a si de binele si interessulu nationale; se lucramu fratiloru in directiunea acésta din respoteri, avendu totu-deauna inaintea ochiloru dis'a poetului catra Romanu:

Éta esti liberu, fati voiea tóta
Scrie, vorbesce, dreptulu ti-lu sci
Spune la lume; ce-ai fostu odata,
Ce esti acuma si ce o se fii.

Clusiu 27 Februariu 1875 st. n.

Ioan Turcu,
jurist.

LATINII

(Urmare.)

Si ceea-a ce se dise despre Spanioli se dice si despre Francesi. Supt Celtu, acestu resboinicu cu pitióre rapedi, cu o aplecare vesela, si mandru pene a'si inchipui ca sustiene cerulu cu lancea, pene a provoca marea cu spad'a; acestu oratore nesecabilu, la adunarile carula abunda intrerupetorii dupa cum ne povestesce Elianu; acestu despretiuitoru alu vietii, care o vinde si o sacrifica pentru un cupa de vinu, dupa cate relatéza Posidoniu; suptu modestulu Iberu, agricultoru legatu de pamentu perdutu in muntii sei, p'atatu de pucinu ambitiosu pe catu de aptu de impotrivire; supt Galii sociabili si comunicativi si Vasconii posomoriti si isolati; dupa sosirea soldatiloru lui Ercule din Tyru, ale caroru petre sante, tramise in ajutoriu-le de Joue, acoperu anca luncile din Provence, si ale Cinneriloru, ale caroru druidice altare suntu anca radicate pe tiermi Loirei; intre Allobrogii din Alpi si resboinicii Averni, ale caroru triburi semenau cu triburile din Scoti'a; dupa invasiunile Cimbriloru si hordeloru teutonice; dupa stabilirea Gotilor in Acuitania, a Burgundiloru la apusu de Jura; dupa navalirile lui Attila si ale Huniloru sei; atunci, candu Francii viau in Galia, chiamati de clerulu romanu in desperare; candu Lombardii urméza pe Carolu celu mare victoriosu si Normandii, acei pirati si necunoscuteloru mari de la Nord, condusi in luntre de pele si reversati pe tiermuri cá nisce monstrii straini de valurile infuriate se aréta dupa mórtea lui Carolu celu mare; fórte pucinu lucru póte remané din ras'a eleno-latina pe pamentulu si in poporatiunile Franciei.

Chiaru in Italia, adauga contradictorii esistintiei unei rase latine, chiaru in Italia nu cantati de locu curata descendintia a Latiului, ca-ce aci se urmara unii dupa alti Iberii si Ligurii, Celtii si Cimbrii, Pelasgii si Etruscii, Gallii cisalpini si transalpini, Samnitii, Cartaginesii si Teutonii, Visigotii lui Alaricu, Ostrogotii lui Odoacru, Vandalii lui Genserico, Lombardii lui Rotaru, Francii lui Carolu-Magnulu, Germanii lui Frederico Barbarosa, Aragonesii lui Pedro III, Francesii lui Charles d'Anjou, Arabii din Sicilia, imperialii lui Carol-Cintulu, si atatea alte rase diferite, cari mersera se caute una radia de lumina intr'alu si ceru, una radia de inspiratiune intr'ale ei arte, una radia de nemurire intr'a ei istoria.

Greci'a suferi acelessi neajunsuri. Asiaticii o impresóra din tóte partile si amesteca sangele despotiloru cu alu tribuniloru. Alesandru — si aruncа membrele imprastiate in cele patru coltiuri ale orizontelui. Barbarii se isbescu mai multu d'alu seu cadavru de catu de imensulu cadavru alu imperiului romanu. Tiranii si idu femeiele pentru seraiuri fetele pentru targurile de sclave, si in cursu de patru seculi Turcii o stapanesca pen'a-o schimba intr'unu felu de familia orientale, in manele careia nici-un-data nu se va mai areta dalta lui Fidias si a carei fruste nu va mai resfrange lumin'a lui Platone: familia ilustra, care si-a uitatu artele d'un-dinióra si gloriósa'i istoria.

Dér' aceste observatiuni confirma si imputernicescu identitatea fundamentale a popóreloru latine, in locu d'a proba ce-va in contra ei.

Tóte provinu din doue rase aborigine, Celti si Iberii; tóte au vediutu mai in acelasi timpu pe

Greci, intindiendu-se in Sicilia si in Neapole, la Marsilia si Nice, la Ampurias si Denia. Vasele feniciane-si desbarcara herculii cutesatori pe cóstele din Provence si la Stanca Calpe; resboinicii Cartaginesi trecura Pirineii si Alpii.

Civilisatiunea romana si avu coloniele si municipiele séle in cele patru natiuni, le-a datu propriele legi si de la fia-care a primitu cate unu geniu estraordinariu pe care l'a infiptu intr'a sea coróna.

Imperiulu romanu ne-a unitu in universalu'l spiritu, formandu-ne la felu prin codicele'i civile: ne-a daruitu tuturoru dreptulu de cetatienia, Francesiloru, Italianiloru, Spaniioloru, Portugesiloru, si representantiloru nostri le-a deschisu senatulu romanu.

Formarea nationalitatiloru se desemna intr'alu patrulea seculu, la tóte popórele latine, cá si cum purtau acelasi idealu in spiritu, acelasi sange in vine.

Popórele barbare vinu de la mediánópte se rupa legaturele ce ne uniau cu Roma, respandendu na bogata varietate in sinulu acestei unitati, ce parea ca are se remaie góla, si redeseceptandu conscinti'a si simtimentulu individualitatii interne in omulu anticu, pré multu perdutu in Statu. In cele patru natiuni se vedu luptandu-se imperiele ariane cu imperiele catolice si Biseric'a baptesandu pe idolatrii dispusi a si schimba idolii. Carol-celumare scrie cu pontificatulu unu pactu pe care se radice politic'a européna, si scliuti'a din Cordova si din Sevilla se intinde d'a lungulu fluriloru mediterane s ajunge pen'a insufleti teologi'a catolica. Municipalitatile inforescu in acesti epoca la cele patru natiuni, si feudalitatea se intemeiéza s'asemenea se si surpa.

Filosofi'a aristotelica propagata in Andalusia se suie pe tronulu Romei, inspirarile frumósei Provence se descépta in Italia, si maiestrii mosaicului bisantinu impodobescu Venezia, Pisa si invétia pe pictorii italiani primele notiuni ale desemnului; éru acestia, la rondulu loru, le transmitu celoru-l-alte popóre latine.

Renascerea, reversandu-ne in sufletu sufletulu anticitati si redandu-ne formele vechi perdute in austerele nóstre pocaintie din evulu-mediu, unesce din nou popórele neo-latine in cerurile artei, precum catolicismulu le unise mai inainte in cerurile religiunii. Da, chiaru in momentulu, candu se pareau mai despartite, ua acesti ideia le insufletiesce, unu acelasi destinu le chiama. S'aru puté dice, ca suntu nesce coruri, cari — nevediute unele altora — voru ajunge se si unésca vocile intr'una armonia superiore, colo susu, in inaltele regiuni ale atmosferei.

Si prob'a cea mai vedita despre uniunea intelligintieloru nóstre se afla in analogi'a limbeloru, in analogi'a grecei cu latin'a, in analogi'a italianei, spaniolei, francesei, portugesei.

Nimicu mai spontaneu si mai sociale de catu limbagiulu. Cuceritori, cesari putura intemeiá natiuni, dér' nu si limbe. Cuventulu, acésta forma delicata si espresiva a ideeloru, se nasce din contactulu sufleteloru, din reversarea animeloru, din instinctu si din chiamarea sociale, care ne mana se ne punemu in relatiune cu semenii nostri, si nu i s'au descoperitu unca nici creatorii nici legiuitorii. Numai ua intrégа societate creaza si pastréza limbagiulu. Max Müler enaréza cate-va anecdote, cari probéza acestu adeveru incontestabile. Tiberiu convorbea cu doui gramatici numiti unulu Marcellus altul Capiton, si greu la unu cuventu Marcellus cuteza se lu indrepteze, lucru pe care lu putea platí cu viétia, si Capiton, séu mai lasiu seu mai linguitoriu, dise, ca „cuventulu necorectu intrebuintiatu de Cesare séu ca era latinu séu ca se va face latinu.“ „Capiton minte, respunse Marcellus, pentruca tu, Cesare, déca poti da omeniloru dreptulu de cetatienia, apoi nu lu poti da si cuvinteloru.“

Emilio Castellar.

(Va urmá.)

Convocare.

Presidiulu sectiunei centrali si alu reuniunei invetiatoresci **„Georgiu Lazaru“** conformu dispusatiuniloru statutarie si regulamentarie invita pre domnii membri la alu patru-lea parastasu, ce se va tiené la Avrigu pe diu'a santului martiru „Georgiu“ in 23 Aprile v. a. c. in onórea si remintirea marelui dascalu romanu **„Georgiu Lazaru.“**

Presidiulu si permite cu acésta ocasiune a convocá pre domnii membrii si la o adunare generale extraordinaria, case-si reguleze afacerile reuniunei, cum voru voi domni'a-loru; pentru-ca presidiulu acestei reuniuni, dupa-ce se va achitá de tóte obligamintele séle vis-a-vis de reuniune, — citindu reportu de starea societatii, si-va dá demisiunea in manile adunarei, de asta-data cu hotarire nestramutata d'a nu mai primí **realegere!** — Dela anulu 1872 incóce din capulu locului alesu de presiedinte, la adoua, la a trei'á si la celelalte alegeri de presiedinte fui realesu. Am primitu **realegerea** lucrandu si cugetandu, ca dóra dóra membrii reuniunei mi voru pune la dispusatiune ajutória necessarie in lucrarile si doraverile societatii! Acést'a afora de mici escepciuni nu s'a intemplatu; ca-ce membrii reuniunei, mi vine a crede, ca s'au imbracatu in mantel'a indiferentismului. Se fiu, me rogu, bine intielesu: nu acusu nece nu aperu pre nime! Ma trista realitate: Eata totu, ce vinu a spune. Apoi pentru Domnedieu! Numai presiedintele singuru la tóte trebile reuniunei este nunumai pre greu déra absolutu cu nepotintia si chiaru absurdu a si cere cinera acésta; pentru-ca dupa dicatóres italiana: **„Una girondine non fa primaverea.“** (Una rondunea nu face primaver'a.) Ma societatea de ori si ce natura déca vrea se infloriésca si sa-si ajunga scopulu, spre care s'a formatu, **are lipsa de ajutoriulu totororu membriloru sei!!**

Din cele espuse pana aci in sumariu ori-cine, cu decsebire domnii membrii se potu convinge, cata necessitate avemu de acésta adunare, dela carea asiu dori din anima se nu lipsésca nece-unulu; ca-ce cu asta ocasiune se voru desbate si resolve in meritu si definitivu chestiuni fórte momentóse de interessu principiale si administrativu, — póte chiaru basea de existintia a reuniunei. Sapienti satis.

Domnii protopresbiteri ai tierei Oltului Basiliu Massimu si Petru Popescu suntu rogati, fórte respectuosu din oficiulu acestui presidiu si cá inspectori districtuali de scóle si cá membrii ai societatii nóstre, se provóce pre toti invetiatorii nostri Olteni cá membri de dreptu si reuniunei a veni la acésta adunare extraordinaria. Asemenea Domnulu vicepresiedinte alu reuniunei, Giorgiu Comaniciu, directore de scóla in Veneti'a inferiore, este rogatu oficiose din partea acestui presidiu se duca presiedinti'a interimale in siedintiele acestei adunari reuniale.

Programulu parastasului, precum si alu adunarei este celu din anii trecuti.

Invitamu deci la acéste adunari solemne si votive pre toti: cati se interesséza de caus'a scolaria!

Sacele in 8 Aprile 1875 vechiu.

Presiedinte:
Iónu Dim'a Petrascu.

Noutati diverse.

— Diet'a Bucovinei a primitu cu unanimitate propunerea capitanului tierei, d'a alege unu comitetu de 7 membri, care va aré se se consulteze asupr'a modalitatiloru, cum s'ar poté arangiá mai bine in numele tierei serbarea jubileului secularin dela annectarea Bucovinei la Austri'a si serbarea deschiderii universitatii in Cernauti.

— In 18 Aprile a. c., Aniversari'a revolutiunei Serbiei dela 1815, domnulu a emisu unu decretu pentru crearea de moneta nóua de argintu.

— Principele de coróna alu Germaniei cu soci'a calatoresce prin Itali'a incognitu si merge la Bologna, apoi la Florenti'a.

— (Socototéla publica.) Diu Mihaiu Dumitrescu, comissariu la politi'a din Clusiu, a contribuitu unu florenu v. a. la fondulu societatii rom. de lectura „Iuli'a“ ceea ce se primesce cu multiumita. — Clusiu in 21 Aprile 1875.

Alessandru Clipea cassariu.

Librari'a SOCECU & Comp. Bucuresci.

Calea Mogosóei Nr. 7.

Anuncia aparitiunea primei serii a scrieriloru d-lui **Vasile Alexandri**

„Teatru“ 4 Volume 8° formatu Charpentier hartiia velina, tipariu elegantu.

De vendiare la tóte Librariile din tiéra pe pretiulu de 20 lei noui pentru 4 Volume.

Spre finele lunei lui Maiu anulu corentu va aparé seri'a II- „Poesii“ si pe la finele lui Octobre seri'a III-a „Prosa“ de D. **Vas. Alexandri,** caroru serii voru urmá imediatu:

Poesiile dlui **Dim. Bolintineanu.**

Unu fiu de Secuiu de 30 ani, insuratu, care vorbesce bine romanesce, maghiaresce si germanesce, si are cunoscienti'a economiei, dovedita prin atestate, se recomenda pentru practic'a economiei si manuarea ei, pe lenga conditiuni bune, intruna mosia de cele mari, unde se afla si paduri, séu in calitate de oficiale econom. séu cá rationistu

Se póte prin scrisori conventiona pe cale postale sub Adres'a **M: B:** in Kilyéu, post'a ultima Sepsi-Szent.-György. 1—3

De datu cu arenda.

Unu munte pentru pasiunatulu oiloru, afiatoriu pe teritoriulu Kászonului, care contiene pasiune pentru 2 mii oi, se da cu arenda. Mai de aprópe tracteaza cu doritorii **Balázsi Lajos** in Kászon-Impér, post'a ultima Kászon-Ujfalu, lenga Kézdi-Vásárhely. 2—3

Patimasii de surpatura

afla in alifi'a de surpatura a lui **Gottlieb Sturzenegger** in Herisau (Elveti'a) unu midiulocu de vindecare surprindietoriu. Lenga informarea de alu intrebuintiá se afla alaturate numeróse attestate si multiamiri. Se trage in óle à 3 fl. 20 cr. m. a. atatu prin G. Sturzenegger, catu si prin **J. Pecher,** apotecariu la Maria Hilf in Temisióra. 7—8

Pretiurile piacei

in 23 Aprile 1875.

Mesura	Specia fructeloru		Pretiulu fl.	cr.
Metreta austriaca-40 cope	Granu	fruntea	4	20
		midiuloculu	4	—
		de diosu	3	74
	Mestecata		3	34
	Secara	froméa	2	68
		de midiuloculu	2	60
	Ordiulu	frumosu	2	20
		de midiuloculu	2	14
	Ovesulu	frumosu	1	46
		de midiuloculu	1	40
	Porumbulu		2	94
	Meiu		5	20
	Hrisca		—	—
	Mazerea		3	68
	Lintea		6	34
	Faseolea		5	32
	Sementia de inu		8	74
	Cartofi		—	86
Puntu	Carne de vita		—	18
	„ de rimatoriu		—	24
	„ de berbece		—	—
			—	—
Centenariu	Seu de vita prospetu		20	—
	„ „ „ topitu		—	—

Cursurile

la bursa in 23 Aprile 1875 stá asta:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 25	cr.	v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 87½	„	„
Augsburg	—	—	103 „ 40	„	„
Londonu	—	—	111 „ 20	„	„
Imprumutulu nationalu		—	74 „ 80	„	„
Obligatiile metalice vechi de 5%			70 „ 75	„	„
Obligatiunile rurale ungare			80 „ —	„	„
„ „ temesiane			78 „ 50	„	„
„ „ transilvane			77 „ —	„	„
„ „ croato-slav.			80 „ 50	„	„
Actiunile bancei	—	—	964 „ —	„	„
„ creditului	—	—	236 „ 50	„	„

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.